



# Naša mala klinika



**GORAN NOVKOVIĆ**  
SVETOVALEC GENERALNEGA  
DIREKTORJA GZS, PREJ  
GOSPODARSKI NOVINAR

George Goodman je le eden od novinarjev, ki v zadnjih mesecih intenzivneje spremljajo, kaj se dogaja v Sloveniji. Bolj se pogloblja v razmere in odnose v državi, manj mu je jasno.

Predsednica vlade Alenka Bratušek je kmalu po nastopu mandata na televizijski postaji CNN dejala, da Slovenija ne potrebuje pomoči, ampak le več časa. Nekaj mesecev pozneje minister za finance Uroš Čufer še vedno vztraja, da ima Slovenija še dovolj denarja, minister Dejan Židan, ki vodi vladni gospodarski odbor, pa dodaja, da imamo dovolj rezerv. A isti dan minister za notranje zadeve in javno upravo Gregor Virant namigne, da bi Slovenija lahko zaprosila za pomoč, če se s stresnimi testi izkaže, da je

"nesnagne v bankah" preveč. Novinar-ka ene od vodilnih televizijskih postaj pa doda, da je rezerv res dovolj, a jih bomo porabili. Do aprila.

Kaj je res, sprašuje George svoje slovenske vire. Prvi mu odgovori, da bomo tako ali tako zaprosili za pomoč, kar je bilo jasno že zdavnaj. Drugi trdi, da bo to nujno, ker bodo slabe terjatve v bankah vsaj dvakrat, če ne nekajkrat višje, kot pa je predvidela vlada v svoji državni denarnici. Tretji zavrne to možnost kot nujno, ker je takšna politika zategovanja pasu mednarodne skupnosti do Slovenije krivična, in doda, da je treba spodbuditi rast s povečanjem državnih izdatkov. Četrtri veselo odmahne z roko, naj vendarle ne jemlje resno izjav slovenskih politikov. Lani je predsednik vlade izjavil celo v tujini, da je v Sloveniji finančno stanje tako slabo, da nimamo denarja niti za

poplačilo krivic izbrisanim. Zadnji, peti, za vse skupaj okrivi mednarodne špekulante.

George pa je zbezan. Kako neki naj bodo za takšno stanje v Sloveniji krivi špekulanti z mednarodnih finančnih trgov, če pa je doma nekajkrat več javnih špekulantov? Stari slovenski prijatelj ga prijazno potrepnja: No, pa si le spoznal malce bolje Slovenijo. Pri nas je vse fuzbal. Saj veš, eden je selektor, a vsi so prepričani, da se spoznajo prav tako dobro na nogomet, da bi tudi lahko bili selektorji.

Georgova novinarska strast do razumevanja majhne, kompleksne in hkrati čedalje bolj zakompleksane dežele pa mu ne da miru, da ne bi brskal dlje od dnevnih protislovnih izjav politikov. Ustavi se pri zadolževanju. Najprej so se že v prvi polovici prejšnjega desetletja poceni v tujini zadolževale banke in talale kredite podjetjem. Ta so se pridružila gostiji in z njimi financirala različne zadeve, od pohlepne privatizacije prek zgrešenih poslovnih idej, pa tudi dobre investicije. Slednjih ni bilo malo, sicer denimo izvoz ne bi še naprej rasel. A bilo jih je premalo. Povrhu vsega pa se je v zadnjih šestih letih zadolževala še država. Da je ohranjala približno socialno državo. Obenem pa še vedno ljubosumno čuva številne privilegije v javnem sektorju.

George vse to še razume. Ni Slovenija prva v zgodovini niti ni prva v EU, ki je na takšen način zabredla. Ni pa mu jasno, kako je mogoče, da nekateri predlagajo še višje državne izdatke, kljub temu da je gospodarstvo na kolenih in čeprav se je dolg na državljana v samo nekaj letih povečal za skoraj trikrat. Zakaj neki trdijo, da v tej državi zategujejo pas in da se morajo zadolžiti, če pa se izjemno hitro zadolžujejo že skoraj desetletje? Ni mu jasno, zakaj toliko ekonomskih ideoloških bitk med pripadniki keynesijanizma in tako imenovanimi neoliberalci. Mar ne bi morala biti ekonomija bolj pragmatična, ne toliko ideološka veda? Zakaj ti ekonomisti, ki bijejo bitko na bojnem polju na sončni strani Alp, ne pokukajo malo čez, pa bi v Avstriji in Nemčiji videli, da imata politika in

ekonomija v sodobnem svetu bolj malo skupnega s teoretskimi ideološkimi razprtijami med ekonomisti. Ni pomembno, ali je na oblasti levica ali desnica, s težavami se je treba spopasti pragmatično in krmariti z modro ekonomsko politiko v razburkanem globalnem morju, čim dlje od čeri in ekstremno nevarnih poti. A ko George spozna, da je v Sloveniji drugače, ga stari slovenski prijatelj drugič potrepnja po rami: "Druga resnica o tej mali deželi."

Na koncu je George začel seštevati: se račun morda vendarle izide? Eksperiment Slovenija se mu je zdel tako nenavaden in hkrati nesmiseln, da je gotovo nekaj v ozadju. In je začel. Bančna luknja bo najbrž večja. Privatizacija, s katero naj bi v državo prišel sveži kapital, je še vedno zgolj na papirju. Država še vedno ničesar pomembnega ni prodala, prodaja Mercatorja pa se je znašla v novi epizodi neskončne tenelovele. Glavna vladna stranka se igra z rokovnikom in prestavlja svoj kongres, da ne bi destabilizirala politične stabilnosti v državi, čeprav bi morala biti prva, ki bi poskrbela za to stabilnost. Ker bi oče stranke morda res zmagal na strankinih volitvah, hkrati pa potopil vladno koalicijo in pahnil državo v še večji kaos. Ena od opozicijskih strank pa interpelira enega od ministrov in hkrati predlaga politično zaveznitvo za izhod iz krize ...

George je dojel. Edina rešitev je trojka. Slovenski prijatelj pa mu je hitro odvrnil: Nisi prvi, ki to misli. Pa se bojim, da tudi to ni rešitev. Poslušaj poročila!

Bil je prispevek o Luki Koper, o skupščini in zamenjavi nadzornikov. Novinar je poročal, da se je kar nekaj ljudi zbralo in razpravljalo o upravljanju Luke Koper. Njihova rešitev - treba jo je razlastniti od države! Najbrž ni odveč dodati, da prodaja Luke Koper tudi ne pride v poštev. Kdo bo torej razlastnil državo v Luki Koper? Kdo jo bo kupil? Duhovi?

Tudi George Goodman je duh. Izmišljen. Ključni ostali opisani v naši mali kliniki, pardon, naši mali deželi, žal niso izmišljeni.